

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการ
ปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรในตำบลบ่อแก้ว
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวพัชริกา เหมืองหม้อ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.ดร.ชเนศ ศรีวิชัยคำพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.ดร.กาญจนา โชคถาวร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการจัดการด้านการผลิตสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ในพื้นที่ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอร์รี่ และเพื่อศึกษาความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ เมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง โดยกำหนดอายุโครงการเป็นเวลา 10 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2562

ผลจากการศึกษาวิธีการจัดการด้านการผลิตสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรในพื้นที่แห่งนี้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน เบอร์ 329 เนื่องจากออกผลดกสวย ผิวหนา โดยจะคัดเลือกต้นพันธุ์ที่แข็งแรง ต้นอวบ ใบหนา รากไม่มีสีดำและเต็มถุงชำเต็มทีส่วนใหญ่จะใช้ใบตองตึงในการคลุมแปลง เนื่องจากสะดวกและใช้ได้กับทุกสภาพพื้นที่ ส่วนของการจำหน่ายผลสดของสตรอเบอร์รี่นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการขายส่งให้แก่พ่อค้าคนกลางในหมู่บ้านและในจังหวัด โดยจะจำหน่ายตามขนาดหรือเกรดที่ต้องการ

ผลการการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน เมื่อใช้อัตราส่วนลด (Discount Rate) เท่ากับร้อยละ 7 พบว่า โครงการปลูกสตรอเบอร์รี่ของไร่ทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก (2 ไร่)ขนาดกลาง (5 ไร่) และขนาดใหญ่ (12 ไร่) มีความเหมาะสมคุ้มค่าต่อการลงทุน กล่าวคือ ไร่ขนาดเล็ก มีมูลค่า

ปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 1,426,360 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 70 % อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.70 และมีระยะเวลาคืนทุน 3 ปี โรงขนาดกลาง มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 4,400,049 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 230 % อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 2.02 และมีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 5 เดือน สำหรับโรงขนาดใหญ่ มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 10,951,375 บาท มีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 308 % อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 2.16 และมีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 5 เดือน

สำหรับผลการวิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการภายใต้สถานการณ์สมมติ 2 กรณี ได้ผลดังนี้ กรณีที่ 1 กรณีเมื่อสมมติให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น รายได้คงที่และอัตราคิดลดร้อยละ 7 และกรณีที่ 2 เมื่อสมมติให้รายได้ลดลง ต้นทุนคงที่และอัตราคิดลดร้อยละ 7 พบว่า โรงขนาดเล็ก ต้นทุนสามารถเพิ่มได้ถึง 19% รายได้สามารถลดลงไม่เกิน 10% โรงขนาดกลาง ต้นทุนสามารถเพิ่มได้ถึง 22% รายได้สามารถลดลงไม่เกิน 15% และโรงขนาดใหญ่ ต้นทุนสามารถเพิ่มได้ถึง 24% รายได้สามารถลดลงไม่เกิน 17.5% ตามลำดับ

Independent Study Title Cost-benefit Analysis of Strawberries Plantation
of Farmers in Samoeng District, Chiang Mai
Province

Author Miss.Patcharipa Muangmor

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee Assoc.Prof.Dr.Thanes Sriwichailamphan Advisor
Assoc.Prof.Dr.Kanchana Chokthavorn Co-advisor

ABSTRACT

This study has the objectives to examine the management practices in strawberry production of the growers in the area of Borkaew Sub-district in Sameong District of Chiang Mai Province, analyze the cost and benefit of strawberry production, and perform the sensitivity analysis for the investment in strawberry production projects covering 10-year the 2010-2019 period given different changes in the cost and benefit components.

From the investigation on the management practices, it was found that most growers chose to cultivate, the number 329 variety extended by the Royal Project because of its prolific strawberry outputs attractive fruit shape, and thick fruit skin. The seedlings for transplanting would be picked out from those having healthy main stem, thick leaves and roots without black color which grow prolifically in the nursery bag. Mulching material on the production beds was primarily forest tree leaves *Dipterocarpus tuberculatns* Roxb because of the convenience and practical use in all production condition. After harvesting most strawberry growers wholesaled the fresh fruits in different sizes or grades to local and external middle agents.

From the project analysis given 7% discount rate, it was found that the investment on strawberry production project in all three farm sizes, small (2 rai), medium (5 rai), and large (12 rai) would be financially worthwhile. Specifically, the results indicated the small strawberry farming project would have 1,426,360 baht net present value (NPV), 70% internal rate of return (IRR), 1.70 Benefit-Cost (B/C) ratio with three years payback period while the medium farm would have NPV equal to 4,400,049 baht, IRR at 230%, B/C ratio of 2.02, and one year and five months payback period ; and the large farm would have 10,951,375 baht NPV, 308% IRR, 2.16 B/C ratio with one year and five months payback period.

The sensitivity analysis was performed under two scenarios with the same 7% discount rate. Under the first scenario where benefit is unchanged while cost increases, the small farm can survive as long as cost increases no more than 19% while the medium and the large farms can deal with the increase in cost up to 22% and 24%, respectively. Under the second scenario where benefit decreases while cost remains constant, the small farm can manage as far as the benefit decreases no more than 10% while the medium and the large farms can survive if the benefit decreases not exceeding 15% and 17.5%, respectively.